

Министарка одбране Анегрет Крамп-Каренбауер хоће да од Бундесвера направи глобалну интервенционистичку армију и да ојача углед војске у самој земљи. То је замисао која не изазива баш опште одушевљење.

„Заклињем се да ћу верно служити Савезној Републици Немачкој и да ћу храбро бранити слободу немачког народа“. Биће то речи којима се у уторак (12.11.) више стотина нових војника заклело пред зградом Рајхстага у Берлину, а слично је било и у другиом немачким градовима. Министарка одбране је желела да заклетва буде јавни догађај и у томе су је подржале странке владајуће коалиције, а против тога није био ни зелени премијер Баден-Виртемберга Винфрид Кречман. А евангелистички војни бискуп Зигурд Ринк је подржао тај предлог као допринос „детабузирању Бундесвера“

Једино је Странка левице била против тог предлога. Нјен шеф Бернд Риксингер се надао да ће против предлога који је министарка одбране изнела још летос, бити чак и демонстрација.

Бундесвер би требало да постане видљив

Анегрет Крамп-Каренбауер (популарна и као „АКК“) хоће да Бундесвер постаје видљивији и да добије већи значај за грађане. Бундесвер, како је рекла, „спада у средиште нашег друштва, наших градова и општина“.

Јавне заклетве армије нису тако саморазумљиве у земљи чија је војска пре 80 година напала друге земље. Када је 1980. Тадашњи министар одбране Ханс Апел први пут одржао церемонију заклетве ван зидова касарни, на Везер-стадиону у Бремену, то су пропратиле демонстрације на којима је било насиља и више стотина повређених. Данас се не само апели, већ и акције Бундесвера у иностранству, више не доводе у питање.

У случају потребе, употребити сва војна средства

АКК је са својим идејама отишла и даље од тога. У више говора које је одржала протеклих недеља, ставила је до знања да Немачку види као будућу „силу обликовања“; она хоће да формира Национални савет за безбедност и тражи да се у акцијама заједно са савезницима ако је то потребно, „исцрпи читав спектар војних средстава“.

Са тим се углавном слажу војне и безбедносполитичке структуре. Харалд Кујат, бивши председавајући војног одбора НАТО, идеје АКК је означио као важне прве кораке. Стварање Националног савета безбедности подржава и Волфганг Ишингер, шеф Минхенске конференције о безбедности.

Превише акција?

Али. јавља се и отпор. Ханс-Петер Бартелс, опуномоћеник Бундестага за војску, такође сматра да Немачка „има глобалну одговорност“. Али, сматра и да је Немачка преоптерећена. Тренутно се у акцијама у Авганистану, Малију, Нигеру, на Балкану, у Средоземном мору, у Индијском океану, у Јордану и Ираку. Томе треба додати и много

веће обавезе НАТО у Европи. „Јединице већ сада то једва постижу“, каже Бартелс.

Један од кандидата за председника СПД, Норбер Валтер-Борјанс, сматра да није добро да се „нова војна нормалност“ постиже „са још више акција у иностранству“. Шеф посланичког клуба Зелених Антон Хофрајтер сматра да се уместо јачања улоге војске да предност дипломатији и превенцији криза. А Нјегов страначки колега Ханс Кристијан-Штребеле каже да га, када АКК говори о спектру војних средстава који треба до краја искористити – обузме ужас.

Партнери се споре

И на спољнополитичком плану министарки дува ветар у лице. Она каже да искључује могућност немачких соло-акција, и да у војним акцијама жели да дела заједно са савезницима. Али, ко су могући савезници? Ту се најпре нормално намеће НАТО. Али, француски председник Емануел Макрон је недавно рекао да је пре свега због несигурног понашања САД НАТО клинички мртав – и заложиио се за појачање унутаревропске сарадње.

Немачка канцеларка Ангела Меркел је, међутим, наводно најтешњем политичком савезнику Макрону одбрусила неуобичајено оштро. Тај спор не значи ништа добро за развој будуће стратегије заједно са другима.

Оставка једног председника Немачке

У немачкој унутрашњој политици се став према Бундесверу и његовим задацима у наредних десет година прилично променио. Године 2010, тадашњи председник Немачке Хорст Келер је после једног интервјуа о улози Бундсвера чак био принуђен да поднесе оставку. Он је рекао да „земља наше величине са својом оријентацијом на спољну трговину... мора знати да је... у случају нужде неопходна и војна интервенција како би се обезбедили ти интереси, на пример – слободни трговински путеви“. Критика је била гласна, говорило се о „топовској политици“, као и да немачки Основни закон не дозвољава економске ратове.

Данас министарка одбране не говори много друкчије од Келера. Али, нико због тога не тражи њену оставку. Критике су овај пут концентрисане више на могућност да се њене идеје спроведу него на давање нове и веће улоге немачкој војсци. Да Немачка треба да се јаче војно ангажује – то, уз неке појединачне гласове противљења, као да више није спорно. Питање које је остало нерасветљено гласи: како да се ангажује – и с ким.

(Дојче веле)